

İhrama Girdikten Sonra Hacda Arafat Vakfesini veya Umrede Tavaı İradesi Dışındaki Bir Engelden Dolayı Yapamayan (Muhsar) Kimseye Ne Gerekir?

22 Nisan 2025

Muhsar, ihrama girdikten sonra iradesi dışında gerçekleşen bir engel dolayısıyla hacda Arafat vakfesini veya umrede tavaı yapamayan kimsedir. (İbn Âbidîn, Reddû'l-muhtâr, 2/590; el-Fetâva'l-Hindiyîye, 1/255) Bu durumdaki kişi, Hanefîlere göre hac veya umre yapamayacağına kanaat getirdikten sonra kurbanını keser ve ihramdan çıkmış olur.

Henüz ihsâr hedyi kesilmeden ihramdan çıkılması veya ihram yasaklarının ihlal edilmesi durumunda ceza gerekir. (Merğînânî, el-Hidâye, 1/175; İbn Âbidîn, Reddû'l-muhtâr, 2/592) Şâfîilere göre ise kurban kesmenin yanında ihramdan çıkmaya niyet edilmesi ve saç tıraşı olunması gerekir. (Zekeriyyâ el-Ensârî, Esne'l-metâlib, 1/52; Şîrbînî, Muğni'l-muhtâc, 2/316) Ayrıca Hanefîlere göre ihsâr sebebiyle yapılamayan hac veya umre, daha sonra kazâ edilmelidir. (Merğînânî, el-Hidâye, 1/176) Hac için ihrama girenler, bir hac ve bir umre; kırân haccı için ihrama girenler, bir hac ve iki umre; umre için ihrama girenler sadece bir umre kazâ ederler. (Serahsî, el-Mebsût, 4/109) Şâfîilere göre ise hangi ibadet için ihrama girilmişse yalnızca onun kazâsı gerekir.

Ancak nâfile hac veya umrenin kazâ edilmesi gerekmez. (Mâverdî, el-Hâvi, 4/352; Kalyûbî, Hâşîye, 2/189)

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Din İşleri Yüksek Kurulu Fetvaları (12. Baskı, 2025), s. 440